ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11 — 1; Administracja od 9 — 3.

Poznań, dnia 15 sierpnia 1934

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20,— zł, półrocznie 10,— zł, kwartalnie 6 50 zł.
Numer pojedyńczy 1,— zł.

NR. 16 Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu** **ROK 13**

Odezwa Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu w sprawie pomocy dla powodzian.

Straszna klęska, jaka dotknęła nasz kraj, musi wstrząsnąć sumieniem całego narodu. Nienotowanych do tej pory rozmiarów powódź, zniszczyła dobytek zarówno prywatny jak i publiczny. Nikt i nic nie naprawi straty bliskich i drogich osób, ale możemy i musimy wszyscy przyjść z pomocą w tym zakresie, w jakim jest ona możliwą, w zakresie materjalnym.

Jesteśmy świadkami ciężkiego położenia przemysłu, bo sami przesilenie obecnie przeżywamy, lecz przemysł nasz nigdy nie odmawiał możliwej pomocy, gdy była ona potrzebna czy to państwu, czy społeczeństwu.

Taka chwila niewątpliwie nadeszła dzisiaj.

Związek Fabrykantów zwraca się do swoich P. T. Członków, aby jaknajwydatniej przyczynili się do niesienia pomocy ludności, dotkniętej klęską powodzi, nie szczędząc ofiar i wysiłków, czy to w naturaljach, czy też w gotówce.

Akcją pomocy prosimy zainteresować także cały podległy przedsiębiorstwu personel.

Jesteśmy przekonani, iż apel powyższy znajdzie wśród przemysłu tak żywy oddźwięk, jak tego wymagają rozmiary klęski.

Sfery przemysłowo - handlowe zorganizowane w warszawskiej Izbie Przemysłowo - Handlowej uchwaliły opodatkować się jednolicie dobrowolnie na rzecz pomocy dla powodzian w wysokości 15 % zasadniczej ceny świadectwa przemysłowego. Izba Przemysłowo - Handlowa w Poznaniu zwołuje w najbliższych dniach konferencję organizacyj gospodarczych i zamierza identyczną uchwałę przeprowadzić i na tutejszym terenie.

Niezależnie od tego miałyby być rozpowszechniane nalepki, przeznaczone do dekorowania okien w sklepach i zakładach przemysłowych, a to głównie w celu zamanifestowania powszechnego udziału kół gospodarczych w akcji pomocy doraźnego zebrania niezbędnych środków na zapoczątkowanie akcji. Nalepki mają być wydane przez Izbę Przemysłowo-Handlową w cenie 2, 5 lub 25 złotych. Wszelkie już złożone ofiary byłyby zaliczane na rachunek sumy, przypadającej od danego przedsiębiorstwa z tytułu dobrowolnego podatku.

Ofiary wpłacać prosimy albo do Ogólnopolskiego Komitetu Pomocy Ofiarom Powodzi w Warszawie P. K. O. Nr. 2 200 albo na P. K. O. Nr. 215 500, Poznański Wojewódzki K. P. O. P. w Poznaniu, lub też do Komunalnej Kasy Oszczędności w Poznaniu ul. Nowa 10.

Ofiary w naturze przyjmują w godzinach służbowych (od 8—15) Zarząd Miejski

a) Wydział I w Ratuszu, pokój Nr. 18 i
b) Wydział VIII. przy ul. Grunwaldzkiej nr. 22, pokój nr. 1 oraz
c) biuro Polskiego Czerwonego Krzyża przy ul. Wały Zygmunta Augusta Nr. 2.

Prezydjum i Rada Związku.

Jeszcze o sporządzaniu bilansów przez osoby prawne.

Nasz komunikat w „Życiu Gospodarczem“ z dnia 1. 6. br. nr. 11 na str. 2 w sprawie sporządzania bilansów przez osoby prawne w myśl rozporządzenia Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 20 kwietnia 1934 r. uzupełniamy jeszcze jak następuje:

Na podstawie art. 3 rozporządzenia Prez. Rzeczyp. z dn. 27. 10. 1933 o zasadach sporządzania bilansów, zamknięć rachunkowych i sprawozdań osób prawnych, obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 623), zarządza co następuje:

§ 1. W sprawozdaniu z działalności osoby prawnej zarząd winien omówić stan majątkowy i sytuację przedsiębiorstwa, wyjaśnić poważniejsze zmiany, które zaszły w porównaniu ze stanem przedstawionym w poprzedniem sprawozdaniu i bilansie, wartość i rodzaj dokonanych inwestycyj oraz podać następujące dane:

a) przynależność przedsiębiorstwa do związków gospodarczych, mających na celu drogą wzajemnych zobowiązań kontrolę lub regulowanie produkcji, zbytu, cen i warunków wymiany dóbr;

b) koszty administracji ogólnej, fabrykacji oraz finansowe, ujawniając: wynagrodzenie i koszty zarządu (dyrekcji), rady nadzorczej i komisji rewizyjnej, udział wymienionych władz przedsiębiorstwa w rocznych zyskach, wynagrodzenie personelu administracyjnego, personelu technicznego, zarobki pracowników fizycznych, świadczenia socjalne obciążające przedsiębiorcę, koszty surowców oraz innych materjałów, dyskonto weksli, odsetek od akceptów, odsetki i koszty od innych pożyczek osobno krajowych i osobno zagranicznych, oraz wysokość ich oprocentowania, koszty przynależności do związków i organizacyj oraz różne wydatki (remont maszyn i aparatów, ubezpieczenie od ognia, magazynowanie, opakowanie, ekspedycja itd.).

§ 2. Zamknięcie rachunkowe powinno być sporządzone tak jasno i przejrzyście, aby poszczególne pozycje należycie przedstawiały stan majątkowy i wyniki działalności przedsiębiorstwa.

§ 3. 1) W rachunku strat i zysków należy uwidocznić po stronie strat w oddzielnych pozycjach koszty administracji ogólnej, koszty fabrykacji, koszty sprzedaży, koszty krtdytów, podatki państwowe i komunalne, różnice kursowe i odpisy amortyzacyjne, co nie wyłącza możności szczegółowszego podziału pozycyj i ich uzupełnienia.

2) Wydatki i wpływy związane z nabyciem i sprzedażą kontyngentów powinny być wyszczególnione w rachunku strat i zysków.

§ 4. Bilans powinien obejmować cały majątek przedsiębiorstwa wraz z jego oddziałami (filjami), lub odrębnemi zakładami oraz ujawnić ostateczny wynik wszystkich czynności przedsiębiorstwa.

2) Majątek stanowiący własność przedsiębiorstwa powinien być uwidoczniony w bilansie z podziałem na majątek stały i płynny, stosownie do podziału podanego w ustępie 6.

3) Wartość nieruchomości, maszyn, urządzeń technicznych, praw koncesyj, patentów i wogóle przedmiotów nieprzeznaczonych do zbytu, powinna być określona w kwocie nieprzekraczalnej ceny nabycia lub kosztów wytwarzania.

4) Objekty lub prawa nabyte za własne akcje lub udziały bądź wniesione jako aport powinny być przyjęte do bilansu w kwocie, która została wypłacona w akcjach lub udziałach.

5) Majątek stały przedsiębiorstwa powinien być wykazany z uwzględnieniem podziału na poszczególne zakłady.

6) Bilans należy sporządzać z podziałem na niżej wyszczególnione pozycje, o ile odpowiadają one rodzajowi inte-

resów przedsiębiorstwa, co jednakże nie wyłącza możności szczegółowszego podziału tych pozycyj i ich uzupełnienia.

Po stronie aktywów.

I. Majątek stały.

Grunty.

Budynki:
a) fabryczne,
b) gospodarcze,
c) mieszkalne.

Urządzenia techniczne (maszyny, kolejki, bocznice, tabor kolejowy, statki i t. p.).

Inwentarz zakładowy i biurowy:
a) żywy,
b) martwy (ruchomości).

Koncesje i patenty, licencje itd.

II. Majątek płynny.

Gotówka w kasie i bankach.

Papiery procentowe.

Weksle w fortfelu i w inkasie.

Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach.

Materjały:
a) surowce,
b) pomocnicze i pędne.

Półfabrykaty.

Gotowe wyroby i towary.

Dłużnicy:
a) akcjonarjusze lub udziałowcy:
1. zaległe wpłaty na kapitał zakładowy lub udziałowy,
2. należności z tytułu kredytów finansowych,
b) należności z tytułu umów kartelowych:
1. z tytułu operacyj handlowych,
2. z tytułu operacyj finansowych,
c) odbiorcy,
d) dostawcy,
e) różni,
f) wątpliwe należności:
1. weksle protestowane,
2. należności w postępowaniu rewindykacyjnem,
3. inne.

Inne aktywa (z wyszczególnieniem ważniejszych).

Sumy przechodnie:
a) wydatki dotyczące okresu przyszłego,
b) inne (wyszczególnić ważniejsze).

Sumy pozabilansowe (gwarancje, żyra, kaucje, depozyty i t. d.).

Po stronie pasywów.

I. Kapitały własne.

Kapitał zakładowy.

Wpłaty akcjonarjuszów lub udziałowców na powiększenie kapitału zakładowego przed zarejestrowaniem.

Kapitał zapasowy:
a) saldo z roku ubiegłego,
b) dopisano w roku sprawozdawczym lub odpisano na pokrycie strat.

Kapitały rezerwowe (z wyszczególnieniem).

II. Kapitał amortyzacyjny:
a) saldo z roku ubiegłego,
b) dopisano w roku sprawozdawczym.

III. Kapitał obligacyjny.

IV. Zobowiązania:

Wierzyciele:
a) akcepty,
b) banki,
c) kredyty hipoteczne,
d) zaległe podatki,
e) dostawcy,
f) odbiorcy,
g) różni.

Zobowiązania z tytułu umów kartelowych:
a) z tytułu operacyj handlowych,
b) z tytułu operacyj finansowych.

Fundusze i zobowiązania specjalne (z wyszczególnieniem).

Sumy przechodnie:
a) dochody, dotyczące okresu przyszłego,
b) inne (wyszczególnić ważniejsze).

Sumy pozabilansowe (różni za gwarancje, żyra, kaucje, depozyty i t. d.).

§ 5. Czysty zysk lub strata pozostałe z lat ubiegłych powinny być wykazane w bilansie w oddzielnej pozycji.

§ 6. Zobowiązania z tytułu żyr na wekslach tak handlowych jak i finansowych nieuwidocznionych w bilansie, należy podać oddzielnie w pozycji „Sumy pozabilansowe".

§ 7. W uwadze do bilansu należy podać ogólną kwotę zobowiązań zagranicznych.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Rokowanie polsko-gdańskie.

Od dłuższego czasu toczą się rokowania pomiędzy W. M. Gdańskiem a Polską, mające na celu zawarcie kilku umów, których wynikiem będzie większe zbliżenie Gdańska do Polski pod względem gospodarczym. Są to następujące umowy: żywnościowa, weterynaryjna, fitopatologiczna, sanitarna, kontyngentowa i celna.

Umowa żywnościowa ma na celu zapewnienie zbytu pewnej ilości produktów rolnych polskich na rynku gdańskim.

Duże znaczenie dla zbliżenia gospodarczego polsko-gdańskiego będzie miała umowa kontyngentowa. Ma ona zawiesić działanie art. 212 umowy polsko - gdańskiej z 1920 roku tj. mają zniknąć specjalne kontyngenty wewnętrzne dla Gdańska, a gdańskie sfery gospodarcze będą uzyskiwały, pozwolenia przywozu na tych samych warunkach co sfery gospodarcze polskie i będą korzystały z kontyngentów, ustalonych dla całego obszaru celnego.

Jest to posunięcie o niezmiernie ważnej doniosłości. Wiadomo bowiem, że pomimo istnienia wspólnego obszaru celnego wywóz z Gdańska do Polski towarów reglamentowanych był niemożliwy dla tych firm gdańskich, które korzystały z kontyngentów wewnętrznych gdańskich. Tylko te firmy gdańskie mogły utrzymywać stosunki handlowe z całym polskim obszarem celnym, które zrzekły się kontyngentów wewnętrznych i poddały się polskiej kontroli celnej. Wiadomo jednak, że wszelkiego rodzaju kontrole stanowią duże utrudnienia dla handlu oraz stwarzają dodatkowe koszty, które musiał ponosić kupiec gdański, pragnący handlo-

wać z Polską. To też nic dziwnego, że Gdańsk decyduje się na porozumienie z Polską i na zawieszenie przepisów art. 212, który przysporzył wiele strat kupiectwu gdańskiemu, nastawionemu na handel z Polską. Raczej należy podziwiać wytrwałość w oporze przeciwko zastosowaniu przepisów ogólno - polskich w zakresie reglamentacji przywozu — Gdańsk wolał ponosić straty, wynikające ze skrępowania obrotów z Polską, niż zrzec się pozornie tylko wygodnej swobody w zakresie stosowania przepisów reglamentacyjnych na własnym rynku. Widzimy jednak, że życie samo zmusiło Gdańsk do ustępstw i należy się spodziewać, że w niedługim czasie handel gdański będzie mógł swobodnie pracować na całym rynku polskim.

Wszystkie wyżej wspomniane umowy zostały już prawie całkowicie uzgodnione i mają być parafowane i podpisane w najbliższych dniach. Wszystkie te umowy wejdą w życie jednocześnie.

Kodeks zobowiązań.

Przedmiot wykonania. Zobowiązanie winno być wykonane w c a ł o ś c i; wierzyciel ma prawo odmówić przyjęcia częściowego świadczenia jeżeli już cały dług jest wymagalny. Prawa tego nie pozbawia się wierzyciel nawet w tym wypadku, jeśli kilkakrotnie przyjął część wymagalnego już w całości zobowiązania — w każdej chwili bowiem może on żądać wykonania całości.

Gdy rzecz, która przez dłużnika ma być wydana, jest oznaczona tylko co do gatunku bez ścisłego określenia tego gatunku, dłużnik winien wydać rzecz w gatunku średnim.

Gdy przedmiotem zobowiązania jest suma pieniężna, dłużnik może zapłacić tę sumę każdym gatunkiem pieniędzy, jakie mają obieg prawny w miejscu i dniu zapłaty według wartości, jaką państwo nadaje tym pieniądzom.

Zobowiązania zaciągnięte w walucie obcej mogą być spłacone przez dłużnika w walucie krajowej chyba, że w umowie zastrzeżono obowiązek zapłaty w obcej walucie. Gdy dłużnik płaci walutą krajową za zobowiązanie zaciągnięte w walucie obcej, wysokość sumy oblicza się wedł. kursu obcej waluty w chwili i miejscu zapłaty, z tem jednak zastrzeżeniem, że gdy dłużnik dopuścił się zwłoki w zapłacie, wierzyciel może żądać zapłaty albo podług kursu w dniu wymagalności, albo też podług kursu w dniu zapłaty.

Pokwitowania. Ten, kto spełnił świadczenie, ma prawo żądać, aby osoba, świadczenie przyjmująca, wydała mu pokwitowanie. Koszta pokwitowania obciążają tego, kto świadczenie spełnia, chyba, że z treści umowy wynika co innego. Gdy osoba, przyjmująca świadczenie odmawia wydania pokwitowania, dłużnik może odmówić wydania pokwitowania i przedmioty, podlegające wydaniu, może złożyć do depozytu sądowego. W zasadzie dłużnik nie jest obowiązany do dokonania świadczenia do rąk własnych wierzyciela — chyba, że jest co do tego specjalna umowa. Normalnie jednak ten, kto zgłosi się do dłużnika z pokwitowaniem wierzyciela, uważany jest za uprawnionego do odebrania świadczenia.

Jeżeli zobowiązanie stwierdzone jest dokumentem, dłużnik ma prawo żądać przy dokonaniu świadczenia wydania tego dokumentu; w stanie dokumentu, stwierdzającego zobowiązanie, stwarza domniemanie, że wierzyciel został całkowicie zaspokojony. Jeżeli wierzyciel odmawia wydania dokumentu, stwierdzającego zobowiązanie, dłużnik ma prawo odmówić świadczenia i w tym wypadku winien złożyć przedmioty, stanowiące przedmiot świadczenia, do depozytu sądowego.

Jeżeli wierzyciel piśmiennie pokwitował odbiór kapitału, to takie pokwitowanie stwarza domniemanie, że został on całkowicie zaspokojony z tytułu wszelkich dodatkowych należności, odsetek itp.

Gdy jakieś świadczenie jest świadczeniem okresowem, to piśmienne stwierdzenie odbioru świadczenia okresowego uzasadnia domniemanie, że świadczenia za okresy wcześniejsze zostały uskutecznione.

Dokumenty na okaziciela. W dokumentach na okaziciela dłużnik zobowiązuje się spełnić świadczenie za zwrotem wydanego dokumentu. Jeśli jednak do wystawiania dokumentów na okaziciela ustawa wymaga specjalnego zezwolenia, to dokument, wystawiony bez takiego zezwolenia, jest nieważny z tem, że wystawca odpowiedzialny jest za szkody i straty, jakie powstać mogą dla osób trzecich wskutek wystawienia takiego dokumentu. Gdy dłużnik spełnia świadczenie do rąk osoby, przedstawiającej dokument, wydany przez niego na okaziciela, zwalnia się od zobowiązania, przyczem dłużnik nie jest zobowiązany do sprawdzania, czy okaziciel jest prawnym posiadaczem dokumentu.

Przedawnienie. Przedawnieniem nazywamy możność uchylenia się dłużnika od spełnienia świadczenia po upływie pewnego, przez prawo określonego czasu. Sąd stosuje przepisy o przedawnieniu tylko w tym wypadku, jeżeli dłużnik na te przepisy się powoła. W żadnym wypadku sąd z urzędu przedawnienia nie stosuje.

Nieważne są umowy, na mocy których dłużnik przed upływem przedawnienia zrzeka się przedawnienia, lub też gdy strony skracają lub przedłużają terminy przedawnienia, ustalone prze prawo.

Przedawnienie zaczyna biec od dnia, w którym wierzytelność staje się wymagalna. Przedawnienie jednak nie biegnie jeśli chodzi o wierzytelności dzieci przeciwko rodzicom w czasie, gdy rodzice sprawują opiekę rodzicielską, wierzytelności jednego z małżonków przeciwko drugiemu w czasie trwania małżeństwa. Nie biegnie również przedawnienie w stosunku do tych wierzytelności, których z powodu zawieszenia wymiaru sprawiedliwości lub siły wyższej nie można dochodzić przed sądami polskiemi.

Przedawnienie przerywa się gdy dłużnik uzna wierzytelność, gdy zostanie wniesiony pozew, przypozwanie, lub zgłoszony zostanie wniosek o potrącenie oraz przez każdą czynność podjętą w postępowaniu sądowem, polubownem lub rozjemczą, o ile ta czynność zmierza do zabezpieczenia lub dochodzenia wierzytelności. Po każdem przerwaniu przedawnienia bieg jego zaczyna się od początku.

Terminy dla obliczania przedawnienia są następujące:

Każda wierzytelność przedawnia się z upływem lat dwudziestu, jeżeli ustawa inaczej nie stanowi.

Rejestr handlowy.

Nowe (polskie) przepisy o rejestrze handlowym uregulowały: Kodeks handlowy w księdze pierwszej, dziale I i II, niektóre przepisy wprowadzające kodeks handlowy oraz obszerne rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu dnia 1 lipca 1934 r. a ogłoszone w Dzienniku Ustaw z dnia 7 lipca nr. 59, pod poz. 511.

Obowiązany do zapisu firmy w rejestrze handlowym jest kupiec (względnie osoba prawna), który w myśl art. 4 kodeksu prowadzi przedsiębiorstwo zarobkowe we większym rozmiarze na mocy upoważnienia § 2 tegoż artykułu Minister Przemysłu i Handlu wydał niedawno rozporządzenie, w którem określa bliżej, jakie przedsiębiorstwa należy uważać za prowadzone w większym rozmiarze. Wypada nadmienić, że spółka handlowa a więc spółki jawne, komandytowe, z ogr. odp. oraz akcyjne są według art. 5 kodeksu obowiązane bez względu na rozmiar do wpisu w rejestrze.

Rejestr handlowy prowadzi sąd okręgowy. Sądy Grodzkie mogą mieć czynność tę zleconą. Rejestr jest jawny. Każdy ma prawo go przeglądać, również dokumenty złożone do akt rejestru, wyjąwszy odpisów bilansów, dostępnych tylko dla tych, którzy je złożyli, względnie tych, którzy na mocy specjalnych przepisów prawa są do tego upoważnieni (np. władze skarbowe). Można żądać również urzędowych odpisów i wyciągów rejestru.

Zgłoszenia do rejestru powinny być dokonane osobiście, bądź też podawane na piśmie. W tym wypadku podpisy muszą być uwierzytelnione; chyba, że są już raz w rejestrze złożone. Również muszą być uwierzytelnione pełnomocnictwa do dokonanie wpisów. Dokumenty oddaje się albo w oryginale, albo w odpisach uwierzytelnionych. Musi być podany dokładny adres osób zgłaszających. Przy zgłoszeniu osoby, uprawnionej do zarządzenia przedsiębiorstwa zarejestrowanego, trzeba dołączyć uwierzytelniony jej podpis. Jeśli wpis do rejestru zależy od wielkości przedsiębiorstwa, do zgłoszenia winno być dołączone świadectwo przemysłowe.

Rubryki księgi rejestru obejmują: nr. kolejny wpisu, firmę siedzibę, przedmiot przedsiębiorstwa, oddziały, imię i nazwisko kupca jednoosobowego lub spólników, prokurę, stosunki prawne kupca lub spólników czy spółki, imiona i nazwiska osób, uprawnionych do reprezentowania spółki lub osoby prawnej, likwidację, upadłość, odroczenie wypłat, postępowanie układowe, nr. nr. akt i uwagi.

Wpisy rejestrowe muszą być ogłoszone w Monitorze Polskim. Treść ogłoszenia, która winna być zwięzła, ustala sędzia. O dokonaniu wpisu sąd zawiadamia kupca i osoby zainteresowane. Od daty Monitora, w którym wpis został dokonany, nikt w stosunku do kupca nie może zasłaniać się nieświadomością zarejestrowanych danych, chyba udowodnił, że nie mógł o nich wiedzieć.

Ponowna zniżka cen żelaza.

W dniu 1 sierpnia rb. nastąpiło drugie w roku bieżącym obniżenie cen żelaza.

Po wprowadzeniu przez Syndykat Polskich Hut Żelaznych w kwietniu roku bież. nowej organizacji rynkowej sprzedaży produktów walcowanych, oraz zmian poprzednio obowiązującego systemu rabatu, zostało rozszerzone prawo bezpośredniego zamawiania w Syndykacie na wszystkich konsumentów; obniżka rzeczywistej ceny sprzedażnej dla konsumenta wyniosła średnio około 5 proc., co zostało stwierdzone przy badaniu rynku w ciągu maja i czerwca.

Obecnie cennik zasadniczy Syndykatu uległ dalszemu obniżeniu o 7,86 proc. oraz w tej samej wysokości obniżone zostały dopłaty, liczone przez Syndykat w złocie. Tak np. wymieniając najważniejsze produkty, zmiejszona została cena zasadnicza za 1000 kg żelaza sztabowego ze zł 280 na zł 258, żelaza formowego do NP 24 włącznie ze zł 280 na 258, żelaza formowego NP 26 i powyżej ze zł 315 na zł 290 itd.

Jednocześnie utrzymano obowiązujący od kwietnia rb. system rabatu tj. podane ceny zasadnicze są maksymalne dla wszystkich odbiorców i od nich obliczane są jeszcze rabaty za jednorazowo zamówioną ilość (za dobrą specyfikację zamówienia, począwszy od 100 ton) i za ilości odebrane w ciągu całego roku.

Wreszcie specjalny rabat dla kresów wschodnich w wysokości zł 10 od jednej tony, wprowadzony z dn. 16 kwietnia rb. również utrzymany został nadal w mocy.

Jeśli wziąć pod uwagę, że jednocześnie wchodzi w życie obniżka taryf przewozowych na żelazo, to stwierdzić należy, że konsument płacić będzie za ten produkt na miejscu od zł 24 do zł 31 na tonie niżej, niż płacił dotychczas, tj. poza obniżką ceny sprzedażnej Syndykatu o 22 zł (dla żelaza sztabowego), obniżka kosztów przewozu wynosić będzie na tonie przykładowo: dla Krakowa zł 2,50, Łodzi — 4,78 zł, Warszawy zł 6,28, Poznania — 6,42, Lublina zł 7,18, Lwowa zł 7,64, wreszcie dla Wilna, Gdańska i Gdyni zł 8,97.

Sprawy socjalne.

Plan reformy ubezpieczeń społecznych.

Połączenie Funduszu Bezrobocia z Funduszem Pracy.

Projektowana reforma ubezpieczeń społecznych przewiduje m. in. poważne zmiany w sposobach niesienia pomocy bezrobotnym. Akcję zasiłkową dla bezrobotnych prowadzą obecnie 3 instytucje, a mianowicie Z. U. P. U. dla pracowników umysłowych, a Fundusz Bezrobocia i Fundusz Pracy dla robotników.

Zdaniem kół fachowych Fundusz Bezrobocia w swej dotychczasowej formie stracił już swoje pierwotne znaczenie

w ogólnej akcji pomocy bezrobotnym. Z poprzednich lat pozostały tylko pewne tradycje i szeroko rozbudowany aparat administracyjny tego funduszu. Fundusz Pracy natomiast rozwinął nowe sposoby niesienia pomocy bezrobotnym, a to przez pomoc doraźną i zatrudnianie na robotach publicznych. Te formy pomocy uważane są za bardziej praktyczne i tańsze.

Planowane jest, aby dwie różne akcje zasiłkowe dla pozbawionych pracy robotników złączyć w jedną, która byłaby uzupełnieniem akcji zasadniczej, zmierzającej do zatrudnienia bezrobotnych w możliwie najszerszym zakresie na robotach publicznych. Centralnym punktem wszystkich wysiłków w walce z bezrobociem wśród robotników ma być na przyszłość działalność, zmierzająca do stwarzania zatrudnienia dla pozbawionych pracy.

Z tych powodów mówi się o połączeniu Funduszu Bezrobocia i Funduszu Pracy w jedną nową instytucję, w której byłyby scentralizowane wszystkie formy opieki i pomocy dla bezrobotnych robotników od chwili utraty pracy aż do otrzymania zatrudnienia. Reforma ta dałaby znaczne oszczędności w zakresie kosztów administracyjnych, i pozwoliłaby na zmniejszenie obciążeń w dziedzinie ubezpieczenia pracowników fizycznych na wypadek bezrobocia.

W dotychczasowej reformie ma być natomiast utrzymane ubezpieczenie pracowników umysłowych na wypadek braku pracy. Dla tej kategorji bezrobotnych trudno jest ich zatrudnić masowo, a liczba pozbawionych pracy inteligentów jest na stosunki polskie olbrzymia. Jedyną formą pomocy dla nich jest w tej chwili ubezpieczenie pracowników umysłowych. Pozostawienie tego ubezpieczenia w dotychczasowej formie uważane jest za konieczność.

Pieniądz i kredyt.

Rozporządzenia w sprawie obrotu obligacjami Pożyczki Narodowej.

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25. 5. 1934 r. o wydawaniu obligacyj 6 proc. pożyczki wewnętrznej oraz o zasadach ich obrotu (Dz. Ust. R. P. Nr. 47, poz. 416) przewidywało wydanie dalszych rozporządzeń, normujących warunki obrotu i zastawu obligacyj Pożyczki Narodowej oraz wpłat składek ubezpieczeniowych temi obligacjami.

Dnia 21. VII. rb. Minister Skarbu wydał 2 rozporządzenia, ogłoszone w Dz. Ust. R. P. Nr. 66, poz. 585 i 586: 1) o spłacie zobowiązań obligacjami 6% pożyczki wewnętrznej i o zasadach zastawu tych obligacyj, 2) o warunkach przyjmowania obligacyj 6% pożyczki wewnętrznej przez zakłady ubezpieczeń tytułem wpłat na składki.

Pierwsze z tych rozporządzeń nosi charakter akcji oddłużeniowej dla warstw ekonomicznie słabszych (rzemieślniczych, drobno -kupieckich i pracowniczych), dozwalając na spłatę zobowiązań, powstałych przed dniem 1. 1. 1934 r. w instytucjach kredytowych, których listę ogłosi Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej, obligacjami Pożyczki Narodowej po kursie emisyjnym tj. zł 96 za zł 100,—.

Dłużnik, który musi być pierwonabywcą, spadkobiercą pierwotnego subskrybenta wzgl. posiadaczem obligacyj na zasadzie wyroku sądowego może spłacić obligacjami dług swój do sumy zł 300 w terminie do dnia 31. XII. 1935 r.

Instytucje kredytowe — a będą to w pierwszym rzędzie kasy komunalne i spółdzielnie kredytowe rzemieślnicze, drobno - kupieckie i pracownicze — uprawnione do przyjmowania spłat obligacjami, będą miały prawo zastawu tych obligacyj w państwowych instytucjach kredytowych (Pocztowa Kasa Oszczędności, Bank Gospodarstwa Krajowego) według stopy 60 za 100.

Tak więc instytucje będą mogły zaległe należności uzyskać w dużej mierze, co przyczyni się do częściowego odmrożenia ich aktywów, prawo lombardu da im zaś możność utrzymania pogotowia kasowego.

Na żądanie instytucyj zainteresowanych Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej będzie mógł podwyższyć granicę spłat ponad sumę zł 300,—.

Drugie kolejne rozporządzenie przewiduje możność udzielania przez władze nadzorcze (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) zezwoleń na przyjmowanie składek ubezpieczeniowych na życie w całości lub w części przez zakłady ubezpieczeń na specjalnych warunkach po kursie nominalnym (o ile chodzi o nowe ubezpieczenie) względnie po kursie emisyjnym dla dawnych i wznowionych ubezpieczeń.

Warunki mają na celu ochronę ubezpieczających się, i to przedewszystkiem słabszych ekonomicznie. Wpłacona bowiem obligacjami suma ubezpieczeń może być tylko jednorazowa składka conajmniej z 10-letnim okresem ubezpieczenia, albo składki bieżące conajmniej za pierwsze 3 lata ubezpieczeń — tak, aby ubezpieczającym się przysługiwało prawo wykupu. Jedynie na żądanie ubezpieczających się może być składka opłacona częściowo w gotowiźnie.

W wypadku śmierci, dożycia lub upływu umówionego terminu ubezpieczenia świadczenie zakładu dokonywane będzie w gotowiźnie. W razie wykupu wypłata świadczenia nastąpi obligacjami, końcówki niepodzielne sum 50 w gotowiźnie. Pożyczki pod zastaw polis udzielane będą jedynie do wysokości gotówkowej części wpłat. Zakłady ubezpieczeń, które uzyskają prawo przyjmowania spłat dla nowych obligacyj w obligacjach, będą obowiązane przyjmować na wyżej wskazanych warunkach (z różnicą kursu wyżej podanego) obligacje Pożyczki Narodowej na ubezpieczenie reaktywowane, opłacane conajmniej za 3 lata, oraz na uprzednio zawarte umowy ubezpieczeń — na sumę nominalną, nieprzekraczającą 3-letniej składki, tytułem jednorazowej wpłaty.

Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej udzieli każdorazowo zezwolenia na przelew obligacyj, dokonywanych zgodnie z zasadami niniejszego rozporządzenia.

Oba rozporządzenia weszły w życie z dniem ogłoszenia, tj. z dniem 26. VII. 1934 r.

Bank Gospodarstwa Krajowego, a kredyty bieżące.

W wyniku starań prowadzonych przez Związek Fabrykantów na terenie tutejszego oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego, otworzyły się możliwości dla szerszych kół przemysłowych uzyskania bieżącego kredytu przy pupilarnem zabezpieczeniu za oprocentowaniem, wyznaczonem przez Rząd dla B. G. K.

Po bliższe w powyższym względzie szczegóły i wiadomości zwracać się ewtl. należy do Biura Związku Fabrykantów.

Targi i Wystawy.

Ważne dla wyjeżdżających na jesienne Targi Lipskie.

Jak donosiliśmy już, otwarcie jesiennych Targów Lipskich jak co roku odbędzie się w ostatnią niedzielę sierpnia. Targi trwają od 26—30 sierpnia. Celem zwiedzenia Targów Lipskich jest potrzebny dla każdego polskiego obywatela, paszport polski oraz niemiecka wiza. Opłata za normalny paszport wynosi zł. 400.—. Przemysłowcy, kupcy i interesenci mogą uzyskać za złożeniem wniosku, ulgowy paszport handlowy za cenę 100.— zł. Celem uzyskania ulgowego paszportu handlowego każdy zainteresowany złożyć musi wniosek do swej przynależnej Izby Przemysłowo - Handlowej. Do wniosku należy dołączyć 5.— zł. w znaczkach stemplowych oraz 1.— zł. gotówką. Izba Przemysłowo --Handlowa oddaje wniosek po zaopinjowaniu do Urzędu Wojewódzkiego, który po udzieleniu decyzji, przesyła wniosek do Starostwa Grodzkiego i dopiero wtenczas otrzymuje wnioskodawca z Starostwa Grodzkiego wiadomość czy wniosek na udzielenie ulgowego paszportu handlowego został uwzględniony lub nieuwzględniony. Ponieważ powyższa procedura zabiera ca 10—14 dni czasu, zaleca się wniosek złożyć w właściwym czasie. Skoro wnioskodawca uzyska przyznanie ulgowego paszportu hondlowego, wówczas udaje się on do przynależnego, honorowego przedstawiciela Targów Lipskich, którym na Wielkopolskę i Pomorze jest p. Otto Mix, Poznań, ul. Kantaka 6a i pobiera u tegoż za opłatą 11.— zł. legitymację targową. Wspomniana legitymacja targowa służy w Lipsku jako karta wstępu do wszelkich hal, domów i na tereny targowe.

Na podstawie legitymacji targowej otrzymuje się w niemieckiem biurze paszportowem lub w Konsulacie niemieckim, wizę niemiecką bezpłatnie, której koszt wynosi normalnie ca 18.— zł. Pozatem uprawnia każdego legitymacja targowa do 33⅓% zniżki kolejowej na polskich kolejach oraz 60% zniżki kolejowej na kolejach niemieckich. Zniżkowe bilety kolejowe od granicy państwa do Lipska muszą być pobrane u honorowego przedstawiciela Targów Lipskich, mogą także być wykupione o ile zapas starczy, na samej granicy, lecz tylko w wypadkach wyjątkowych, natomiast zniżkowe bilety kolejowe do granicy otrzymuje każdy zwiedzający Targi Lipskie za okazaniem legitymacji targowej przy okienku na dworcu kolejowym lub w biurach podróży Orbis i Cook (Wagons - Lits - Cook). Każdy zwiedzający Targi ma możność podróżować z Lipska na wszelkie kierunki w całej Rzeszy niemieckiej za okazaniem legitymacji targowej ze znaczną zniżką kolejową. Podróż do Lipska i z Lipska może być jednorazowo przerwana. Każdy zwiedzający Targi Lipskie, po przybyciu do Lipska ma obowiązek zgłosić się w punkcie zbornym swego kraju. Punkt zborny dla Polski znajduje się: Leipzig, Ritterstr. 8/10, Handleshochschule. W tymże punkcie zbornym za przedłożeniem legitymacji targowej otrzymuję się odznakę targową, tamże uzyskać również można przez urzędników Targów Lipskich wszelkie informacje (na życzenie w swoim języku ojczystym). W punkcie zbornym wyłożone są także najważniejsze czasopisma danego kraju. W razie potrzeby można skierować wszelką swoją korespondencję osobistą pod adresem powyższego punktu zbornego. Noclegi wskazuje zwiedzającym na głównym dworcu każdego czasu urząd mieszkaniowy. (Świat Kupiecki.)

Sprawy kolejowe.

Rewizja Kolejowej Taryfy Towarowej.

Ministerstwo Komunikacji ma zamiar w najbliższym czasie przystąpić do rewizji, obowiązującej taryfy towarowej.

Rewizja ta ma mieć charakter raczej formalny i ma polegać głównie na uporządkowaniu taryfy, zniekształconej przez cały szereg zmian i uzupełnień, oraz na przygotowaniu nowego jej wydania. Uważamy jednak za wskazane skorzystać z tej okazji i starać się w miarę możliwości o przeprowadzenie tych zmian taryfowych, które okażą się niezbędne dla życia gospodarczego. Wobec tego uprzejmie prosimy WPanów o opracowanie odpowiednich wniosków i przesłanie pod naszym adresem. Nadmieniamy przytem, że na podstawie pertraktacyj, przeprowadzonych z odnośnemi organami Min. Komunikacji, powzięliśmy przekonanie, że sam wzrost stosunku przewoźnego do wartości towaru (obciążenie ad valorem) nie jest jeszcze dla Ministerstwa dostatecznym argumentem, rozstrzygającym o konieczności obniżenia taryfy. Argumentem takim będzie natomiast należycie umotywowany rachunek różnicy pomiędzy ceną towaru, osiągalną w miejscu zbytu i kosztem jego produkcji w miejscu wytwarzania — różnicy, której nie może przekroczyć opłata taryfowa. Również ważkim argumentem będzie osiągnięcia nowych rynków zbytu w razie obniżenia taryf na dalsze odległości, lub stworzenia ulgowych taryf dla pewnych miejscowości lub okręgów, przyciągnięcie na koleje polskie konkurencyjnych przewozów z kolei zagranicznych, możność rozszerzenia eksportu itd.

Prace nad rewizją taryf mają być rozpoczęte przez Min. Komunikacji od początku sierpnia i prowadzone z takiem wyrachowaniem, aby nowa taryfa mogła być wprowadzona od 1 stycznia 1935 roku. Wobec tego uprzejmie **prosimy o nadsyłanie wniosków do Związku odwrotną pocztą.**

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.